

teten og dermed Tilbøieligheden til at tage sig en Opstrammer. Det var Tankegangen. Men kunne vi saa ikke slaa en Streg over hele det Foredrag om Intelligents og Oplysning, som det ærede Medlem fremførte mod mig, thi det bliver jo saa det Samme, som jeg saade, at Oplysning og Intelligents uden medfølgende Inderliggjørelse, der giver en stærk Karakter og en bestemt Villie i Retning af det Gode, er en slet Intelligents, der bringer Overforfinelse og Raffinement i alle Forhold og ikke blot med Hensyn til Drifkeriet. Historien viser jo, hvorledes overciviliserede Stater, de kunne være saa oplyste, de ville, og selv de mest civiliserede Saag i saadanne Samfund, kunne forfalde dybt i moralsk Henseende. Men forøvrigt vil jeg sige til det ærede Medlem, at selve denne hans Forklaring: jo mere Oplysningen stiger, jo mere slappes Villien, jo større bliver Nervøsiteten, og dermed Trangen til en Opstrammer — og derfor bør vi have Loven, slet ikke passer i dette Forhold; thi det er jo ikke de Oplyste i Samfundet, man sigter paa i dette Forslag. Hvad nytter det at forbyde de Oplyste i Samfundet at gaa paa Kroer efter Kl. 7 om Lørdagen, thi de gaa der jo ikke alligevel. Hvad vilde det nytte, om det ærede Medlem indskrænkede Forslaget til kun at gjælde de Intelligente? Derved mener det ærede Medlem jo vel Akademikere; det mener jeg nu aldeles ikke, jeg kender en meget stor Del Akademikere, som der ikke er stor Intelligents i, og jeg har fundet mange jævne Folk, der aldrig have set Universitetet, men dog ere mere intelligente end mange Hundreder, der have set den graa Mur ved Frue Kirke. Derfor det ærede Medlem derfor vil omforme Forslaget saaledes, at det bliver et Forslag for dem, der have Intelligents, men en slap Villie og derfor større Nervøsitet, og ikke for dem, der kun have den jævne almindelige Kundskab, men som i Reglen vide, hvad deres Benge ere værd, fordi de selv hurt have fortjent dem, og derfor i Reglen have Villiestyrke nok til at holde paa Skillingerne, saa kunne vi tale om Lovforslaget. For Resten skal jeg stemme for det i hvilken som helst Skikkelse, det foreligger her, thi jeg er enig med det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 5te Valgkreds (Clausager), der var glad ved, at dette Spørgsmaal blev yderligere drøftet. Jeg tror, det er fuldstændig rigtigt, saa meget mere som vi ere enige om Hensigten Allesammen. For Resten taler jeg det ærede Medlem for den Belvillie, hvormed han — jeg tror det gjælder i det Hele taget — finder sig i at høre mig en enkelt Gang,

jeg beklager kun, at, naar jeg mener at have talt allerfornuftigt, saa er der kun en 7—8 vEt. af Thinget, der deler mine Anskuelser (Afbrydelser). Ja, det beror maaste paa Oplysning og Intelligents og forskellige andre Ting, jeg ikke skal komme nærmere ind paa.

Judenrigsministeren (Sjagers Lev):

Til det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 5te Valgkreds (Clausager) skal jeg blot bemærke, at, da jeg omtalte den Del af Lovforslaget, der handler om Klubber og Siquende, vilde jeg kun advare mod at gaa for langt og ikke tage de fornødne Hensyn; men jeg har desuagtet meget godt Oje for, at netop her er og kan der være Tale om en stor Mislighed. Det gjælder imidlertid ikke blot Klubber, thi hvad mener det ærede Medlem om Forbrugsforeninger? Det er mig ikke ubekendt, at der dannes Forbrugsforeninger, som saa at sige alene have det Djemed at fordele Brændevin mellem Medlemmerne, der saaledes jo have en ganske nem Afgang til at komme i Saamod Brændevin. Jeg har altsaa godt Oje for, at der er al Anledning til at gjøre Noget haade overfor Klubber og Forbrugsforeninger, men der er desuagtet noagen Grund til overfor den Maade, hvorpaa Lovforslaget tager dette, at gjøre nogle Bemærkninger. Lige overfor Klubber, Høkerelskaber og Forbrugselskaber have ærede Medlemmer her i Salen, det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen) og det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 5te Valgkreds (B. Bederfen) gjort en Henvendelse til mig, som i og for sig har overrasket mig noget. De ærede Medlemmer mene, at man skulde skynde sig at tage fat, at Politiet skulde tage dygtig fat paa disse Høkere og paa de Misligheder, der i den omhandlede Henseende foregaar rundt omkring i Landet. De sige, at denne Opgave er ikke saa let for Politiet, og at der er særlige Vanskeligheder derved, fordi Befolkningen giver den Slags Ting, den Slags Smugtroer Medhold, og begge ærede Medlemmer være dybt inde paa, at Sogneraadsmedlemmer — Sogneraad faae i det Hele oftere Mistillidsvota her i Thinget — gjorde ikke deres Bligt i den Sag, men at de selv sad og sviede hos Høkerne, saa man ikke kunde forlange, de skulde passe paa (Modsigelse). Jeg beder om Forladelse, det er ikke mine Ord, jeg skal nok lade være at sige den Slags Ting. Jeg henholder mig særlig til, hvad det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen) har udtalt i den Anledning. (Bertelsen